

Хлистун Я. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ
РАКЕТНО-КОСМІЧНОЇ ГАЛУЗІ**

Ракетно-космічна галузь є одним з визначальних чинників становлення економіки інноваційного типу. Адже, ракетно-космічна індустрія розглядається як важлива складова сталого соціально-економічного розвитку й запорука національної безпеки. Наявність власних ракетно-космічних засобів істотно сприяє проведенню зваженої державної політики відповідно до прийнятих стратегій розвитку, концепцій і програм у політичній, економічній, соціальній, воєнній, екологічній, науково-технологічній, інформаційній та інших сферах. Дослідження сутності, особливостей, результатів і наслідків комерціалізації інноваційних технологій космічної галузі на основі поєднання науково-дослідної, інвестиційної та виробничої діяльності є вирішальним для визначення факторів і умов успішної реалізації програми розвитку галузі, пошуку перспективних напрямків розвитку космічної індустрії і економіки країни в цілому.

Функціонування та розвиток вітчизняної ракетно-космічної галузі відбувається у динамічно мінливих зовнішніх і внутрішніх умов. Серед ключових трендів – поява нових гравців і зростання конкуренції на міжнародному ринку космічних послуг, збільшення швидкості технологічних змін, вплив негативних наслідків глобальної фінансово-економічної кризи, необхідність підвищення ефективності використання бюджетних коштів. В сучасних умовах особливого значення набуває завдання підвищення адаптивних властивостей вітчизняної ракетно-космічної галузі, розширення її здібностей до змін, що забезпечує своєчасне і ефективне реагування на нові виклики і ризики. На сьогоднішній день підходить до забезпечення інноваційного розвитку становлять предмет значної кількості досліджень в науково-дослідній літературі [3]. Питання про ключові суб'єкти інноваційного розвитку, про роль держави в інноваційному розвитку і т. ін. мають дискусійний характер. Разом з тим необхідно відзначити використання системного підходу до інноваційного розвитку та набуття ним в умовах прискорення науково-технічного прогресу принципового значення не тільки в теоретичному, але і практичному плані [2]. Це визначається потребою в реалізації системних заходів по використанню розробок у виробництві.

Державне підприємство «КБ «Південне»», через свою специфіку праці, має велику кількість задіяних у сфері НДДКР робітників, більше половини від загальної кількості, обсяг реалізованої інноваційної продукції займає більшу частину всього випуску. Через це підприємство має інноваційну, наукову цінність для держави як монополіст у сфері космічних послуг національного рівня. Серед інноваційних проектів є різні види ракет, комплектуючі до них, двигуни, супутники наземні комплекси стени для проведення науково-дослідних та дослідно-конструкторських експериментальних робіт, проект місячної промислово-дослідної станції, орбітальний сервіс, між орбітальний буксир, видалення космічного

сміття, анти-астероїд. На всі інноваційні проекти підприємство отримує щорічно десятки патентів та займається розробкою спільно з іноземними співвиконавцями або власними силами для наукових цілей, впровадження у діяльність чи на продаж. Витрачає на ці проекти ДП «КБ «Південне»» власні кошти, отримує фінансування від держави, окремо фінансування розробок на замовлення Міністерства оборони України військового призначення, іноземні інвестори та співвиконавці.

В сучасних умовах забезпечення стійкості при інноваційному розвитку підприємства пов'язано зі створенням системи, яка охоплює як всі рівні управління (стратегічний, тактичний, оперативний), так і його функціональні напрямки (фінанси, кадри, маркетинг, персонал, логістика) [1]. Очевидна тенденція до інтеграції стратегічного та інноваційного управління, оскільки для підприємств ракетно-космічної галузі головним фактором досягнення успіху на ринку стають постійні інновації.

Сучасний етап організаційного розвитку суб'єктів господарювання в еволюції теорій стратегічного менеджменту, який характеризує період управління стратегічними змінами, підтверджує необхідність включення інновацій і змін в повсякденне життя суб'єктів господарювання ракетно-космічної галузі [4]. Нове тисячоліття визначило розвиток теорії стратегічного управління, теорії інноваційного управління та їх синтез як фундамент процесу управління інноваційним розвитком. Стратегічне управління інноваційним розвитком суб'єктів господарювання ракетно-космічної галузі необхідно розглядати як частину стратегічного менеджменту і як підсистему загального менеджменту з наявністю предмета управління, цілей і завдань. Стратегічне управління інноваційним розвитком суб'єктів господарювання покликане вирішувати питання планування та реалізації інноваційних, інвестиційних проектів, воно пов'язане з процесом передбачення змін в економічній діяльності організацій, пошуку і впровадження великомасштабних стратегічних рішень, що забезпечують виживання і сталий розвиток за рахунок виявлених майбутніх чинників успіху.

Список використаних джерел:

1. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Науково-методичне забезпечення управління ризиками інноваційної діяльності на промислових підприємствах. *Економіка та підприємництво: зб. наук. пр.* / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». Київ: КНЕУ, 2017. № 39. С. 267-278.
2. Захарченков О. С. Проблеми інноваційного розвитку промислових підприємств в Україні та формування стратегій інноваційних перетворень. *Бізнес Інформ.* № 2. 2012. С. 57– 61.
3. Grynko T., Gviniashvili T. Organisational and economic mechanism of business entities' innovative development management. *Економічний часопис-XXI*, 2017. №165 (5-6). С. 80-83.
4. Hviniashvili T., Rezchikov V. Innovative component of national economic security. *Österreichisches Multiscience Journal* (Innsbruck, Austria), 2019. VOL 2, No22. С. 7-11.